

LAV XIV. ŽIVOTNI PROFIL, IDEJE I IZAZOVI

Christophe Henning, *Lav XIV. Životni profil, ideje i izazovi* (Verbum, 2025.)

Dušan Vuletić

„Izabran sam, bez ikakvih vlastitih zasluga, i sada sa strahom i drhtanjem dolazim vama kao brat koji želi biti sluga vaše vjere i vaše radošti” – tako se predstavio papa Lav XIV. na početku pontifikata. A što drugi kažu o njemu?

Ugledni katolički publicist i novinar francuskog dnevnika *La Croix* Christophe Henning objavio je prvu knjigu o papi Lavu XIV., pod naslovom *Životni profil, ideje i izazovi*, u izdanju splitskog Verbuma. Uz portret novog pape autor opisuje i širi kontekst njegova izbora: nasljeđe prethodnih papa, tijekom konklave te izazove koji stoje pred novim papom.

Skicirajući portret Lava XIV., Henning donosi riječi kard. Vescoa: „Kako to da nismo odmah primijetili kvalitete kardinala Prevosta koje nam danas upadaju u oči? Vjerojatno zato što je jedna od njegovih kvaliteta upravo diskretna i pozorna nenametljivost čovjeka koje se ne gura, koji se ne ističe, no čija osobnost zrači dobrotom obilježenom prirodnim autoritetom.”

John Prevost ističe važnu karakternu osobinu svoga brata: „Ima strpljenje sveca.” On je netko tko razmišlja prije nego što djeluje i sluša prije nego što progovori, ističe jedan njegov bliski suradnik. „On je blag i odlučan” (kard. Bustillo), on je osoba koja umiruje i okuplja. Oblikovan je *Pravilom svetoga Augustina* koje ističe ideal zajedništva: „Prvi cilj radi kojega ste se okupili u zajednicu jest da složno živite u kući i da kod vas bude jedna duša i jedno srce u Bogu.”

Stil mu je poseban, jednostavan, bez pompe. Za razliku od pape Franje čija je topla riječ nerijetko bila oštra i provokativna, a ponekad nesprijetna ili dvosmislena, Lav XIV. vrlo je odmjeren, jasan, ne ostavlja slušatelja u dvojbi i nejasnoći. U Crkvi koja je prožeta napetostima i proturječjima između „konzervativaca” i „progresista”, djeluje pomirujuće. Iako su pred njim mnogi izazovi, novi papa ne djeluje nestrpljivo, ne iznosi neki unaprijed zacrtani program. „Smiren je, nasmiješen, poliglot, potekao iz obitelji u kojoj se isprepliću različite kulture, osjetljiv je na tisućljetnu povijest i blago koje Crkva čuva.” To su temeljne crte kojima autor skicira portret pape Lava XIV.

Što sam Papa o sebi kaže? Izravno vrlo malo. Najbolje ga otkrivaju i opisuju njegovi govori i propovijedi. Autor ih donosi nekoliko. No tko je

uz to pratio i ostale Papine govore i propovijedi izrečene nakon objavljivanja ove knjige, zasigurno mu nisu promaknule snaže riječi iz kojih se nazire duboka ukorijenjenost u baštinu katoličke vjere, kao i istančana osjetljivost za aktualne probleme svijeta u kojem živimo.

Autora ovoga kratkog prikaza posebno su se dojmile Papine riječi izgovorene neposredno nakon izbora, tijekom njegova prvog pojavljivanja pred okupljenim mnoštvom na Trgu sv. Petra: „Bog nas voli, Bog vas sve ljubi i zlo neće prevladati! Svi smo u Božjim rukama!” Netko je u tom trenutku, dok smo bili pred televizijskim ekranom, uzviknuo da je sretan što pripada toj Crkvi koja je znak Božje pobjede nad silama zla i kaosa.

U homiliji na misi koju je s kardinalima slavio dan nakon svoga izbora, papa Lav XIV. iznio je „program” svoga djelovanja, referirajući se na riječi sv. Ignacija Antiohijskoga. Potpuno svjestan da se približio kraj njegova zemaljskoga života, vođen u lancima prema mjestu mučeništva, Ignacije piše da će upravo tada – „kada svijet više ne bude vidio moje tijelo”, kad ga zvjери proždru u areni – biti istinski učenik Isusa Krista. Papa u tome vidi srž svoga „programa”, bit svoje službe i svih onih koji u Crkvi vrše službu autoriteta: „nestati da bi ostao Krist, umanjiti se kako bi On bio poznat i proslavljen”. Šteta je što u mnogim medijima, koji su nas tih dana zamarali površnim i nerijetko nekompetentnim izvještavanjima, te Papine riječi nisu odjeknule na pravi način.

Premda autor pokazuje da poznaje život Crkve, da „iznutra” progovara o papi Lavu, okolnostima u kojima je izabran i izazovima koji su pred njim, čitatelju ipak ne mogu promaknuti slabosti i manjkavosti kojima je, kao i drugi medijski djelatnici, izložen novinar Henning, autor ove knjige. To je primjerice „otkrivanje nepoznatoga” (koliko je glasova dobio papa Lav, a koliko njegovi prethodnici, te drugi detalji iz konklava koji ne zvuče uvjerljivo), ili naglašavanje nekih površnih stvari (hoće li novi papa stanovati u Domu svete Marte ili će se vratiti „raskoši” Apostolske palače?), ili tobožnji razlog odreknuća pape Benedikta (spolna zlostavljanja u Crkvi). Ili kad kaže da je izbor pape Ivana Pavla II. bio „kompromisno rješenje”, ili kad određene poteze i nastupe pape Franje opisuje kao „revolucionarne” itd. Ne može se sakriti ni duh podilaženja svijetu kad autor određena etička pitanja (medicinski potpomognuta oplodnja, istospolni brakovi, pokusi nad ljudskim embrijima, genetske manipulacije) navodi kao „otvorena pitanja” i izazove za novog papu, premda je Učiteljstvo Crkve na ta pitanja dalo vrlo jasne odgovore.